Hukuk Bölümü 2011/146 E. , 2011/230 K.

- GÖÇMEN KONUTLARINDAN BIRINE SAHIP OLABILMEK IÇIN KATKI PAYINI YATIRARAK BAŞVURUSUNU YAPAN DAVACIYA, KONUTUN TESLIM EDILMEMESI NEDENIYLE UĞRANILAN ZARARIN TAZMINI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI HK.

- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 13
- YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU (2547) Madde 10
- İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU (2577) Madde 2

"İçtihat Metni"

Davacı : E.Ö.

Vekili : Av. S.T.

Davalı : Başbakanlık (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı)

Vekili : Av. S.Y.K.

O L A Y : Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulması nedeniyle Türkiye'ye gelen ve Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile bu soydaşlarımız için İstanbul İlinde yapılması öngörülen göçmen konutları için müracaat eden davacı, konutun 1993 yılında teslimi taahhüt edilmesine rağmen halen teslim edilmemesi nedeniyle uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini ve taahhüt edilen konutun teslim edilmesi istemiyle 30.09.2009 tarihinde davalı idareye başvuruda bulunmuştur.

Davalı idarece, 30.10.2009 tarih ve 4691 sayılı işlemle davacının başvurusu reddedilmiştir.

Davacı vekili, söz konusu işlemin iptali ile ayrıca fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, konutun 1993 yılından bu yana teslim edilmemesi nedeniyle müvekkilinin uğradığı 1,00 TL maddi ve duyulan elem ve üzüntü nedeniyle 1,00 TL manevi olmak üzere toplam 2,00 TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle, 7.12.2009 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili birinci savunma dilekçesinde, uyuşmazlık konusunun adli yargının görev alanına girdiğini ileri sürerek, görev itirazında bulunmuştur.

İSTANBUL 8. İDARE MAHKEMESİ: 07.06.2010 gün ve E:2009/1850 sayı ile, Anayasanın 125 inci maddesinde idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararları gidermekle yükümlü olduğunun kurala bağlandığı, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinin 1. fıkrası da, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için açılacak davaların iptal davası olarak tanımlandığı ve aynı maddenin (b) bendinde ise idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargının davaları, idari dava türleri arasında sayıldığı; bu durumda 2510 sayılı İskan Kanunu gereğince başlatılan göçmen konutları Projesinin, Devletin iskan politikasını ilgilendiren ve idarenin kamu gücünü kullanarak sürdürdüğü bir kamu hizmeti olduğu, bu hizmetin işleyişine yönelik iptal ve tazminat davalarının görüm ve çözümünün idari yargı yerlerine ait olduğu gerekçesiyle; davalı idarenin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin süresi içerisinde verdiği olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolundaki dilekçesi üzerine dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Dava dosyasının incelenmesinde; 1989 yılında Bulgaristan'dan gelen davacı tarafından, Devlet Bakanlığınca başlatılan proje kapsamında göçmen konutlarından birine sahip olabilmek için T.C. Emlak Bankasına 2.500.000 lira katkı payı yatırdığı halde, taahhüt edilen konutun teslim edilmediği ileri sürülerek uğranılan zararın tazmini istemiyle davanın açıldığının anlaşıldığı; 26.9.2006 gün ve 26301 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5543 sayılı İskan Kanunu'nun 48. maddesi gereği yürürlükten kaldırılan 14.6.1934 gün ve 2510 sayılı İskan Kanunu'nun Ek 33. maddesinde (Ek madde: 16/06/1989-3583/1 md.), "Bulgaristan'dan göçe zorlanarak 01/01/1984 tarihinden sonra Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişiler 14/06/1934 tarihli ve 2510 sayılı Kanun hükümlerine göre Türk kültürüne bağlı serbest veya iskanlı göçmen sayılır ve bunlar hakkında mezkur Kanunda hüküm bulunmaması halinde 17/03/1982 tarihli ve 2641 sayılı Kanun hükümleri (2 nci, üncü, 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci maddeler hariç) kıyasen uygulanır" ve Ek 34. maddesinde (Ek madde: 27/05/1992 – 3805/1 md). "Başbakan, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilerle ilgili olarak 2510 sayılı İskan Kanunu çerçevesinde yapılacak işlemler ile alınacak kararların genel koordinasyonu ve bu kişiler için yapılmakta olan veya yapılacak konutların proje, yapım, kontrol ve hak sahibi seçimi, bu taşınmazların hak sahiplerine dağıtım, kişiler adına temlik ve tapuda tescil ile borçlandırma konularında bir Bakanı görevlendirebilir. Görevli Bakan, bu Kanun çerçevesinde kendisine tanınan yetkisini valilere devredebilir" hükmünün yer aldığı; diğer taraftan, 26.9.2006 tarihinde yürürlüğe giren 19.9.2006 gün ve 5543 sayılı İskan Kanunu'nun geçici 1. maddesinin (1). fıkrasında, Başbakan'ın, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilerle ilgili olarak bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ile alınacak kararların genel koordinasyonu ve bu kişiler için yapılan veya yapılacak konutların proje, yapım, kontrol ve hak sahibi seçimi, tahsis ve dağıtımı, kişiler adına temlik ve tapuda tescili ile borçlandırma konularında Toplu Konut İdaresi Başkanını görevlendirebileceği belirtilmiş, (5). fıkrasında, "Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilere yaptırılan konutlardan almak üzere müracaat ederek para yatıranlardan konut sahibi olamayanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde müracaat etmeleri halinde yatırdıkları bedel, yatırıldıkları tarihten itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte kendilerine ödenir. Görülmekte olan davalar da bu hükme göre sonuçlandırılır. (Anayasa Mahkemesinin 23/11/2006 tarihli ve E.: 2006/152, K.: 2006/34 sayılı (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile; bu fıkranın ikinci tümcesinin, Anayasa'ya aykırılığı konusunda güçlü belirtiler bulunduğu ve uygulanması halinde sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların doğabileceği gözetilerek esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüğünün durdurulması hüküm altına alınmıştır.) Süresi içerisinde müracaat etmeyen soydaşların yatırmış oldukları bedel, göçmen konutları hesabına gelir kaydedilerek toplanmış bulunan paralar bu şekilde tasfiye edilir. Bu fıkra hükümlerini uygulamaya ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yetkilidir" düzenlemesinin yer aldığı; göçmen konutlarının dağıtım esas ve prensiplerini belirlemek için hazırlanan Yönerge ile, Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızın konut sahibi yapılacağının duyurulduğu, davacının, bu konutlardan birine sahip olabilmek için T.C. Emlak Bankasına 2.500.000 lira katkı payını yatırarak, göçmen konutları için talep başvurusunda bulunduğu halde konut sahibi olamadığı; Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun kurala bağlandığı; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davalarının idari dava türleri arasında sayıldığı; dava konusu uyuşmazlığın, davalı idare ile davacı arasındaki ilişkinin kamu otoritesine ve yetkisine dayalı, tek yanlı ve resen yapılan idari işlem ve eylemden kaynaklanmadığı, bir özel hukuk ilişkisi olduğu anlaşıldığından; söz konusu özel hukuk ilişkisinden doğan zararın giderilmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu, bu nedenle, 2547 sayılı Yasanın 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Başkanlıkça 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Anayasanın 125'inci maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun kurala bağlandığı; 2577 sayılı İdari Yargılama usulü Yasasının 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davalarının, idari dava türleri arasında sayıldığı; Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlarımıza Devlet Bakanlığı Organizatörlüğünde yaptırılan konutların dağıtımına dair prensipleri belirleyen Yönergenin 2'nci maddesinin (B) fıkrasında, hak sahibi olanlar arasında öncelik ve puan sıralamasının bu Yönergenin 5'inci ve 6'ncı maddelerinde açıklanan esaslara göre yapılacağı; 5'inci maddesinin (E) fıkrasında, konut bedelinin 2.500.000- TL sini peşin ödeyerek müracaat edenlerin 5 inci derecede tahsis önceliği alacakları, 4 üncü derecede tahsis önceliğinden artmış konutların 5 inci derecede tahsis önceliği olanlara tahsis edileceği; müracaatçı sayısının konut sayısından çok olması halinde 5 inci bölümde yazılı puanlama esaslarına göre sıralamaya konulacağı ve eşit puanlar arasında kur'a çekileceği; 7 nci maddesinin (B) fıkrasında da, inşaat bedelinin tamamını ödemeyen ve bakiye borcunu 10 yıl taksite bağlatan şahıslarca Banka ile borçlanma sözleşmesi imzalanacağı ve konut üzerindeki ipoteğin devam etmesi kaydıyla daha sonra tapu devir işlemi yapılacağının öngörülmüş bulunduğu; görüldüğü üzere; davalı idare ile davacı arasında yukarıda açıklanan düzenlemelere dayanılarak kurulan ilişkinin, özel hukuk alanına giren bir sözleşme ilişkisi olduğu, bu ilişkiden doğan zarar da, kamu idaresinin tek yanlı işlem ve eylemlerinden değil; anılan sözleşmeden doğmuş bulunduğundan, giderilmesi için açılan davanın görüm ve çözümünün Adli Yargıya ait bulunduğu; nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin 5.2.2007 gün ve E:2006/250, K:2007/10 sayılı kararının da bu doğrultuda olduğu gerekçesiyle; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 02.11.2011 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME : Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulması nedeniyle Türkiye'ye gelen ve Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile bu soydaşlarımız için İstanbul İlinde yapılması öngörülen göçmen konutları için müracaat eden davacının, konutun 1993 yılında teslimi taahhüt edilmesine rağmen halen teslim edilmemesi nedeniyle uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini ve taahhüt edilen konutun teslim edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile ayrıca fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, uğradığı 1,00 TL maddi ve 1,00 TL manevi olmak üzere toplam 2,00 TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle açmıştır.

26.9.2006 gün ve 26301 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5543 sayılı İskan Kanunu'nun 48. maddesi gereği yürürlükten kaldırılan 14.6.1934 gün ve 2510 sayılı İskan Kanunu'nun Ek 33. maddesi (Ek madde: 16/06/1989-3583/1 md.), "Bulgaristan'dan göçe zorlanarak 01/01/1984 tarihinden sonra Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişiler 14/06/1934 tarihli ve 2510 sayılı Kanun hükümlerine göre Türk kültürüne bağlı serbest veya iskanlı göçmen sayılır ve bunlar hakkında mezkur Kanunda hüküm bulunmaması halinde 17/03/1982 tarihli ve 2641 sayılı Kanun hükümleri (2 nci, 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci maddeler hariç) kıyasen uygulanır" ve Ek 34. maddesi (Ek madde: 27/05/1992 - 3805/1 md.), "Başbakan, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilerle ilgili olarak 2510 sayılı İskan Kanunu çerçevesinde yapılacak işlemler ile alınacak kararların genel koordinasyonu ve bu kişiler için yapılmakta olan veya yapılacak konutların proje, yapım, kontrol ve hak sahibi seçimi, bu taşınmazların hak sahiplerine dağıtım, kişiler adına temlik ve tapuda tescil ile borçlandırma konularında bir Bakanı görevlendirebilir.

Görevli Bakan, bu Kanun çerçevesinde kendisine tanınan yetkisini valilere devredebilir" denilmiştir.

Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlarımıza Devlet Bakanlığı organizatörlüğünde yaptırılan konutların dağıtımına dair prensipleri belirleyen Yönergenin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, Bulgaristan Hükümetinin uyguladığı asimilasyon politikası neticesinde zorunlu göçe tabi tutularak Ülkemize gelen soydaşlarımızı kendilerine ait birer konut sahibi yapmak amacıyla Devlet Bakanlığı (Sn. Mehmet Çevik) organizatörlüğünde inşa ettirilmekte olan konutların dağıtım esas ve prensiplerini belirlemek için hazırlandığı, "Genel Esaslar" başlıklı 2. maddesinin (B) fıkrasında, hak sahibi olanlar arasında öncelik ve puan sıralamasının bu Yönergenin 5 ve 6. maddelerinde açıklanan esaslara göre yapılacağı, "Tahsis Öncellik Sırası" başlığını taşıyan 5. maddesinin (E) fıkrasında, konut bedelinin 2.500.000.-TL sini peşin ödeyerek müracaat edenlerin 5. derecede tahsis önceliği alacakları, 4. derecede tahsis önceliğinden artmış konutların 5.derecede tahsis önceliği olanlara tahsis edileceği, müracaatçı sayısı konut sayısından çok olursa 5. bölümde yazılı puanlama esaslarına göre sıralamaya konulacağı ve eşit puanlar arasında kur'a çekileceği, "Puan Öncelik Sırası" başlığını taşıyan 6. maddesinde, puanlamanın nasıl yapılacağı belirtilmiş, "Tapu Değeri ve Temlik Cetvelleri" başlığını taşıyan 7. maddesinin (B) fıkrasında, inşaat bedelinin tamamını ödemeyen ve bakiye borcunu 10 yıl taksite bağlatan şahıslarca Banka ile borçlanma sözleşmesi imzalanacağı ve daha sonra konut üzerinde bakiye borç ipotek devam etmek kaydıyla tapu devir işlemi yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan; 26.9.2006 tarihinde yürürlüğe giren 19.9.2006 gün ve 5543 sayılı İskan Kanunu'nun geçici 1. maddesinin (1). fıkrasında, Başbakan'ın, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tâbi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilerle ilgili olarak bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ile alınacak kararların genel koordinasyonu ve bu kişiler için yapılan veya yapılacak konutların proje, yapım, kontrol ve hak sahibi seçimi, tahsis ve dağıtımı, kişiler adına temlik ve tapuda tescili ile borçlandırma konularında Toplu Konut İdaresi Başkanını görevlendirebileceği belirtilmiş, (5). fıkrasında, "Bulgaristan'dan zorunlu göçe tâbi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilere yaptırılan konutlardan almak üzere müracaat ederek para yatıranlardan konut sahibi olamayanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde müracaat etmeleri halinde yatırdıkları bedel, yatırıldıkları tarihten itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte kendilerine ödenir. Görülmekte olan davalar da bu hükme göre sonuçlandırılır. (Ana. Mah'nin 24/09/2008 tarihli ve E.: 2006/158, K.: 2008/150 sayılı Kararı ile; 19.9.2006 günlü, 5543 sayılı İskan Kanunu'nun geçici 1. maddesinin (5) numaralı fıkrasının;

A- "…yatırdıkları bedel, yatırıldıkları tarihten itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte kendilerine ödenir. Görülmekte olan davalar da bu hükme göre sonuçlandırılır." bölümünün Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

B- İptal edilen bölümü nedeniyle uygulanma olanağı kalmayan kalan bölümünün de 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesinin ikinci fıkrası gereğince İPTALİNE, karar verilmiştir.) Süresi içerisinde müracaat etmeyen soydaşların yatırmış oldukları bedel, göçmen konutları hesabına gelir kaydedilerek toplanmış bulunan paralar bu şekilde tasfiye edilir. Bu fıkra hükümlerini uygulamaya ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yetkilidir" düzenlemesi yer almış iken; fıkra hükmü, 27/11/2008 gün ve 5819 sayılı Kanunun 1. maddesiyle; "Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilere yaptırılan konutlardan almak üzere müracaat ederek para yatıranlardan konut sahibi olamayanların, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde müracaat etmeleri halinde yatırmış oldukları bedel, yatırıldığı tarihten ödeneceği tarihe kadar Tüketici Fiyat Endeksi esas alınmak suretiyle hesaplanarak Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından göçmen konutları hesabından ödenir. Bu durumda olan şahıslar, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca aranılacak başvuru şartlarını taşımaları kaydıyla talepleri halinde, herhangi bir kura şartına tabi olmaksızın yukarıdaki şekilde hesaplanarak kendilerine ödenecek bedelin, konut peşinat ya da anapara ödemesinden mahsup edilmesi suretiyle Toplu Konut İdaresi Başkanlığının alt gelir grubu ile yoksullara yönelik sosyal konut projelerinden yararlandırılırlar. Süresi içerisinde müracaat etmeyen soydaşların yatırmış oldukları bedel, göçmen konutları hesabına gelir kaydedilerek toplanmış bulunan paralar bu şekilde tasfiye edilir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca göçmen konutları hesabından

karşılanamayan tutarlar, Maliye Bakanlığınca bu amaçla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılacak tutarlardan karşılanır. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yetkilidir." şeklinde değiştirilmiştir,

Yukarıda sözü edilen Yönerge ile, Bulgaristan'dan gelen soydaşlarımızın konut sahibi yapılacağı duyurulmuş, davacı, bu konutlardan birine sahip olabilmek için proje kapsamında T.C. Emlak Bankasının Göçmen Konutları Hesabına 2.500.000.-TL ya yatırmış, ancak konut sahibi olamamıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmış ise de olayda, davalı idare ile davacı arasındaki ilişkinin özel hukuk ilişkisi olduğu, taraflar arasındaki bu ilişkinin, kamu otoritesine ve yetkisine dayalı, tek yanlı ve resen yapılan idari işlem ve eylemden kaynaklanmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, bu ilişkiden doğan zararın giderilmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunduğundan, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile İdare Mahkemesince verilen görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 07.06.2010 gün ve E:2009/1850 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 02.11.2011 gününde Üyelerden Sıddık YILDIZ'ın KARŞIOYU ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY YAZISI

Dava, zorunlu göçe tabi tutulması nedeniyle Bulgaristan'dan gelen davacı tarafından, Devlet Bakanlığı'nca 1990 yılında başlatılan proje kapsamında göçmen konutlarından birine sahip olabilmek için T.C. Emlak Bankası'na 2.500.000 TL katkı payı yatırılarak müracaat ettiği halde, taahhüt edilen konutun teslim edilmemesi nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemiyle Başbakanlık'a karşı açılmıştır.

Anayasa'nın 125 nci maddesinin son fıkrasında, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasının (b) bendinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

2510 sayılı İskan Kanunu'nun 17 nci maddesinde, iskanın bir aileye, nüfus ve ihtiyacına göre oturacak ev veya ev yeri vermekle yapılacağı, Ek 34 üncü maddesinde, Başbakan'ın, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulup, Türkiye'ye gelerek yerleşmek isteyen Türk soylu kişilerle ilgili olarak 2510 sayılı İskan Kanunu çerçevesinde yapılacak işlemler ile alınacak kararların genel koordinasyonunu ve bu kişiler için yapılmakta olan ve yapılacak konutların proje, yapım, kontrol, hak sahibi seçimi, bu taşınmazların hak sahiplerine dağıtımı, kişiler adına temlik ve tapuya tescil ile borçlandırma konularında bir bakanı görevlendirebileceği, görevli bakanın, bu Kanun çerçevesinde kendisine tanınan yetkisini valilere devredebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Göçmen konutlarının dağıtım esas ve prensiplerini belirlemek için hazırlanan Yönergenin 2 nci maddesinin (A) fıkrasında, 1989 yılı ve sonrasında Bulgaristan'dan Ülkemize göçmen olarak geldiklerini belgeleyenlerin konut tahsisinde hak sahibi olabilecekleri, (B) fıkrasında, hak sahibi olanlar arasında öncelik ve puan sıralaması yapılacağı, 5 inci maddesinin (E) fıkrasında, konut bedelinin 2.500.000 lirasını peşin ödeyerek müracaat edenlerin 5. dereceli tahsis önceliği alacağı, müracaatçı sayısı konut sayısından çok olur ise 5. bölümde yazılı puanlama esaslarına göre sıralamaya konulacağı ve eşit puanlar arasında kur'a çekileceği, (F) fıkrasında da, hangi dairenin kime verileceğinin konut sahiplerinin de hazır bulundukları bir toplantıda noter marifetiyle ve kur'a çekmek suretiyle tesbit edileceği öngörülmüştür.

Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulması sonucu Türkiye'ye gelen davacı, konut başvurusu sırasında inşaat bedeline mahsuben Türkiye Emlak Bankası'na 2.500.000 lira yatırdığı halde aradan geçen süreye rağmen konut verilmemesi nedeniyle uğradığı zararın tazminini istemektedir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler karşısında, davacı ile davalı arasındaki uyuşmazlığın, özel hukuk ilişkisinden değil, 2510 sayılı İskan Kanunu ile davalı İdareye verilen kamu hizmetini yürütme görevi kapsamında hizmetin işleyişiyle ilgili olarak ortaya çıkan zararın tazmini isteminden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Buna göre, Yasalarla kendisine verilen kamu hizmetini yürüten idarenin, bu hizmetin iyi işlememesi, geç işlemesi ya da hiç işlememesinden doğan sorumluluğu nedeniyle kişilerin zarara uğradıkları iddiasıyla açılan davaların görüm ve çözümünün yukarıda belirtilen Anayasa ve Yasa kuralları gereğince idari yargının görevinde olduğu görüşüyle karara karşıyım. 02.11.2011

Üye

Sıddık YILDIZ